

Bruksela, 27 marca 2024 r.
(OR. en)

8145/24
PV CONS 15
AG 63

PROJEKT PROTOKOŁU
RADA UNII EUROPEJSKIEJ
(Sprawy ogólne)
19 marca 2024 r.

1. Przyjęcie porządku obrad

Rada przyjęła porządek obrad zamieszczony w dok. 7809/24.

2. Zatwierdzenie punktów A

7806/24

a) Punkty nieustawodawcze

Rada przyjęła wszystkie punkty A wymienione w dokumencie wskazanym powyżej, w tym wszystkie przedłożone do przyjęcia dokumenty COR i REV do konkretnych wersji językowych. Oświadczenia do tych punktów przedstawiono w addendum.

b) Punkty ustawodawcze (obrazy otwarte dla publiczności zgodnie z art. 16 ust. 8 Traktatu o Unii Europejskiej)

7808/24

Sprawy ogólne

1. Statut Trybunału Sprawiedliwości

 7296/24 + ADD 1
PE-CONS 85/23
JUR
COUR

Przyjęcie aktu ustawodawczego

punkt zatwierdzony przez Coreper (część II) w dniu 13 marca 2024 r.

Rada zatwierdziła stanowisko Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu i tym samym proponowany akt został przyjęty zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, (podstawa prawna: art. 256 ust. 3 i art. 281 akapit drugi TFUE). Oświadczenie dotyczące tego punktu przedstawiono w załączniku.

Wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne

2. Dyrektywa przeciwko strategicznym pozwom zmierzającym do stłumienia debaty publicznej („dyrektywa o przeciwdziałaniu SLAPP”)

  7298/24 + ADD 1
PE-CONS 88/23
JUSTICIV

Przyjęcie aktu ustawodawczego

punkt zatwierdzony przez Coreper (część II) w dniu 13 marca 2024 r.

Rada zatwierdziła stanowisko Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu i tym samym proponowany akt został przyjęty zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, przy czym Węgry głosowały przeciw (podstawa prawna: art. 81 ust. 2 lit. f) TFUE). Zgodnie z odpowiednimi protokołami załączonymi do Traktatów Dania nie uczestniczyła w głosowaniu. Oświadczenia do tego punktu przedstawiono w załączniku.

3. **Stanowisko Rady w sprawie projektu budżetu korygującego nr 1 do budżetu ogólnego na 2024 r.: Zmiany w budżecie na 2024 r. wymagane w związku z rewizją WRF** SC 7381/24
7382/24
7102/24
FIN
Przyjęcie
Zatwierdzenie pisma
punkt zatwierdzony przez Coreper (część II) w dniu
13 marca 2024 r.

Rada przyjęła stanowisko w sprawie projektu budżetu korygującego nr 1/2024 (podstawa prawna: art. 314 TFUE i art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej).

Działania o charakterze nieustawodawczym

3. Przygotowania do posiedzenia Rady Europejskiej, które odbędzie się 21–22 marca 2024 r.: Konkluzje 6087/24 + COR 1
Wymiana poglądów
4. Europejski semestr
- a) Europejski semestr 2024: sprawozdanie podsumowujące wkłady Rady 6690/1/24 REV 1
Wymiana poglądów
- b) Zaktualizowany plan działania dotyczący europejskiego semestru 2024 14716/1/23 REV 1
Prezentacja przygotowana przez prezydencję
- c) Zalecenie w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro na 2024 r. 5025/24
5026/24
Przekazanie Radzie Europejskiej

5.	Przyszłość Europy <i>Wymiana poglądów</i>	7313/24
6.	Sprawy różne	
a)	Rozporządzenie Rady zmieniające rozporządzenie nr 1 w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej <i>Informacje przekazane przez Hiszpanię</i>	7468/2/24 REV 2
b)	Praworządność w Polsce <i>Informacje przekazane przez Polskę</i>	7358/24
c)	Wybory w krajach kandydujących <i>Informacje przekazane przez Niemcy</i>	7437/24
d)	Przyszłość jednolitego rynku UE <i>Informacje przekazane przez Austrię</i>	7674/24
e)	Napaść Rosji na Ukrainę <i>Informacje przekazane przez Litwę</i>	7878/24
f)	Jednostronne środki ograniczające wprowadzane przez Zjednoczone Królestwo w dziedzinie rybołówstwa <i>Informacje przekazane przez Francję</i>	7872/24

Oświadczenia do ustawodawczych punktów A przedstawionych w dok. 7808/24

Ad pkt 1 w wykazie **Statut Trybunału Sprawiedliwości**
punktów A: *Przyjęcie aktu ustawodawczego*

OŚWIADCZENIE AUSTRII, CYPRU, FRANCJI, GRECJI, MALTY I WŁOCH

„Od dawna popieramy reformę Statutu przedstawioną przez Trybunał Sprawiedliwości, której głównym celem było umożliwienie przekazywania Sądowi niektórych pytań prejudycjalnych oraz rozszerzenie mechanizmu filtrowania na nowe sprawy. Pomimo, że wyraziliśmy wątpliwości co do spóźnionych wniosków przedstawionych przez Parlament Europejski, jesteśmy gotowi nie zgłaszać sprzeciwu wobec ostatecznego tekstu kompromisowego wypracowanego w wyniku negocjacji prowadzonych przez prezydencję na posiedzeniach czterostronnych.

Pragniemy jednak zwrócić uwagę na wprowadzoną w ostatecznym tekście kompromisowym zmianę dotyczącą przejrzystości. Zmiana ta polega na dodaniu do art. 23 Statutu ostatniego ustępu, który stanowi, że dokumenty sądowe w postępowaniu przygotowawczym są publikowane z urzędu po zamknięciu sprawy, chyba że zainteresowana strona sprzeciwi się publikacji własnych oświadczeń pisemnych. Ta zmiana została uzgodniona, bez mandatu Coreperu, na wniosek Parlamentu Europejskiego i nie była bezpośrednio związana z celem wniosku Trybunału.

1. Przepis ten budzi obawy i stwarza ryzyko, które należy ograniczyć.

Po pierwsze, pragniemy zwrócić uwagę na fakt, że zapewnienie swobodnego dostępu internetowego do akt stron postępowania sądowego nie ma podstawy traktatowej i stanowi istotne odejście od tradycji prawnych kilku państw członkowskich, w których system prawny postępowań sądowych rozwijał się na przestrzeni wieków w formie proceduralnej, która zakłada poufność akt stron, nawet jeśli w niektórych przypadkach ma ona miejsce na posiedzeniu jawnym. Jak wiadomo, odzwierciedla to podstawową potrzebę umożliwienia stronom skonfrontowania się ze sobą oraz komunikowania się z sędzią w pełnej swobodzie i spokoju, a także potrzebę ochrony stron oraz ich informacji i tajemnic handlowych.

W związku z tym uważamy, że przewidziany dla postępowań prejudycjalnych standard dotyczący przejrzystości nie może sam w sobie zostać odtworzony w krajowych systemach sądowych państw członkowskich. Ponieważ publikowanie akt sądowych w internecie przez strony nie jest samo w sobie wymagane przez zasady prawidłowego sprawowania wymiaru sprawiedliwości ani przez zasady praworządności, nie można uznać go za unijny standard dotyczący przejrzystości, który ma być stosowany wewnętrznie przez państwa członkowskie UE.

Ponadto, przypominając, że prawo UE stanowi ważny model w zakresie ochrony danych osobowych dla innych systemów prawnych (również ze względu na orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości dotyczące praw podstawowych i wykładni RODO), uważamy, że Trybunał powinien zachowywać najwyższy poziom ochrony danych i informacji szczególnie chronionych przy podejmowaniu decyzji o tym, które części tekstów powinny być niedostępne, a które należy podać do wiadomości publicznej.

Zwracamy wreszcie uwagę, że postępowanie prejudycjalne jest jedynie jednym z pomocniczych etapów postępowania sądowego wszczętego w krajowym porządku prawnym państwa członkowskiego i kontynuowanego przed sądem krajowym po wydaniu orzeczenia w trybie prejudycjalnym przez Trybunał Sprawiedliwości.

2. W tym kontekście uważamy, że konieczne są pewne wyjaśnienia dotyczące tekstu kompromisowego i ich wyraźne odzwierciedlenie.

Przyjmujemy do wiadomości pismo od prezesa Trybunału Sprawiedliwości w sprawie pewnych wyjaśnień dotyczących przejrzystości. Zwracamy uwagę, że zgodnie z wykładnią prezesa Trybunału Sprawiedliwości należy założyć, że ostateczny kompromis w sprawie przejrzystości nie wymaga, aby decyzja o sprzeciwie wobec publikacji akt była uzasadniona i aby od tej decyzji nie można było wnieść odwołania. Odnotowujemy również zobowiązanie prezesa Trybunału do wyraźnego uwzględnienia tych dwóch gwarancji w proponowanej zmianie regulaminów postępowania przed Trybunałem i Sądem, którą wkrótce przedłoży Radzie do zatwierdzenia.

Pomimo tych ważnych gwarancji chcielibyśmy zwrócić uwagę na dwie szczególne kwestie.

Po pierwsze, jeśli chodzi o termin ujawnienia, pragniemy upewnić się, że po wysłuchaniu stron i reprezentujących ich prawników Trybunał musi dostosować się do potrzeb związanych ze sprawą i z postępowaniem przed sądem krajowym. W związku z tym oświadczenia pisemne nie powinny być automatycznie publikowane internecie w sposób ogólnodostępny; preferowane jest podejście indywidualne do każdej sprawy, z uwzględnieniem głównego postępowania w toku – tj. postępowania krajowego. Ponadto konieczne jest, aby Trybunał wziął pod uwagę wszelkie udzielone przez sędziego krajowego wskazówki dotyczące możliwości nieujawniania niektórych danych dotyczących sprawy.

Po drugie, jeśli chodzi o prawo do sprzeciwu, należy zauważyć, że przepis ten musi być sformułowany w taki sposób, aby zapewnić jego skuteczność, co oznacza, że w przypadku sprzeciwu jednej ze stron fragmenty wszystkich tekstów akt innych stron, które zawierają informacje lub odniesienia do treści tekstów strony wnoszącej sprzeciw, muszą zostać utajnione. W przeciwnym razie istnieje ryzyko, że sprzeciw zainteresowanego byłby nieskuteczny, a sama istota prawa do sprzeciwu byłaby poważnie zagrożona.”

OŚWIADCZENIE ESTONII

„Estonia popiera cel dyrektywy, jakim jest ochrona wolności słowa i wolnych mediów poprzez zapewnienie dziennikarzom, obrońcom praw człowieka i innym osobom, przeciwko którym wniesiono ewidentnie bezpodstawne powództwa lub stanowiące nadużycie postępowania sądowe zmierzające do stłumienia debaty publicznej (powództwo typu SLAPP), określonych dodatkowych gwarancji w postępowaniach sądowych w sprawach cywilnych, w przypadku gdy osoby te dochodzą swoich praw. Uważamy jednak, że należy wyrazić następujące obawy dotyczące stosowania tej dyrektywy.

Po pierwsze, w Estonii nieznane są problemy z powództwami typu SLAPP. Rozumiemy, że inne miejsca mogą borykać się z takimi powództwami, dostrzegamy jednak ryzyko, że w naszym przypadku dyrektywa ta ograniczy dostęp do wymiaru sprawiedliwości i może mieć bardziej ogólny wpływ na postępowania sądowe w sprawach cywilnych. Mianowicie pozwani mogliby ubiegać się o korzystanie z nowych środków, nawet jeżeli nie wniesiono by przeciwko nim powództwa typu SLAPP. Ponieważ nic nam nie wiadomo o żadnych problemach z powództwami typu SLAPP w naszych sądach, możliwe, że dochodziłoby do lekkomyślnego składania powództw dotyczących SLAPP, również w przypadku uprawnionych postępowań. W związku z tym nowe środki prawdopodobnie spowodowałyby obciążenie sądów.

Ponadto należy wziąć pod uwagę, że niełatwo może być ustalić, czy chodzi o powództwo typu SLAPP. Zanim sąd będzie w stanie orzec co do zasadności sprawy, na kilku szczeblach sądownictwa mogą toczyć się postępowania badające, czy chodzi o powództwo typu SLAPP i czy powód powinien zostać ukarany lub też czy powód korzysta z przysługującego mu prawa do występowania do sądu w celu ochrony swoich praw. Dyrektywa zwiększyłaby ryzyko wnoszenia powództw do sądu. Naszym zdaniem obawa, że wniesienie do sądu powództwa w celu obrony swoich praw może spotkać się z karą, sama w sobie utrudniłaby dostęp do wymiaru sprawiedliwości.

Po drugie, jesteśmy zaniepokojeni obowiązkiem rozpatrywania w trybie przyspieszonym wniosków o zasądzenie kosztów postępowania, kar lub innych odpowiednich środków, takich jak odszkodowanie lub opublikowanie orzeczeń sądowych (art. 5a ust. 2). Zgodnie z prawem estońskim jedną funkcji postępowania cywilnego jest zadbanie o to, aby sądy rozpatrywały sprawy cywilne w rozsądnym terminie. Na każdym etapie postępowania sąd podejmuje kroki, aby pomóc stronom złożyć pełne oświadczenia w odpowiednim terminie i ułatwić jak najszybsze rozpoznanie sprawy. Postępowania sądowe w Estonii należą do najszybszych w UE.

Jednocześnie Estonia nie dysponuje trybem przyspieszonym w odniesieniu do środków odwoławczych, o których mowa w art. 5a ust. 2. Stworzenie takiego trybu przyspieszonego byłoby również problematyczne pod względem prawnym, a jego zgodność z konstytucją byłaby wątpliwa. Na przykład gdybyśmy musieli dopuścić tryb przyspieszony w przypadku szkód spowodowanych powództwem typu SLAPP, doprowadziłoby to do nierównego traktowania ofiar, które poniosły szkody pozaumowne wynikające z innych podstaw prawnych (np. szkody spowodowane przestępstwem, szkoda na zdrowiu, szkody spowodowane uszczerbkiem na zdrowiu). Ponadto nie możemy zapewnić trybu przyspieszonego we wszystkich sprawach, ponieważ zasoby sądowe są ograniczone, a wszelkie takie sprawy w trybie przyspieszonym toczyłyby się kosztem innych spraw.

W związku z tym Estonia chciałaby interpretować art. 5a ust. 2 tak, aby nie zobowiązywał on nas do ustanowienia trybu przyspieszonego, ponieważ obowiązki przewidziane w tym przepisie zostały już spełnione, jak określono powyżej.

OŚWIADCZENIE WĘGIER

„Węgry uznają i wspierają równość kobiet i mężczyzn zgodnie z ustawą zasadniczą Węgier oraz prawem pierwotnym, zasadami i wartościami Unii Europejskiej, a także zobowiązaniami i zasadami wynikającymi z prawa międzynarodowego. Równość kobiet i mężczyzn została zapisana w traktatach Unii Europejskiej jako jedna z podstawowych wartości. W związku z powyższym i zgodnie ze swoim prawem krajowym Węgry interpretują termin »gender« jako zapewnianie równych szans kobietom i mężczyznom. Zgodnie z powyższym oraz ze swoim prawem krajowym w odniesieniu do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób, które angażują się w debatę publiczną, przed ewidentnie bezpodstawnymi powództwami lub stanowiącymi nadużycie postępowaniami sądowymi (»strategiczne powództwa zmierzające do stłumienia debaty publicznej«) Węgry interpretują termin »gender« jako odniesienie do »płci« (ang. »sex«), a termin »równość płci« (ang. »gender equality«) jako »zapewnianie równych szans i możliwości kobietom i mężczyznom«.”
